

SL(5)582 – Rheoliadau Llacio'r Gofynion Adrodd mewn Ysgolion (Cymru) (Coronafeirws) 2020

Cefndir a diben

Mae Rheoliadau Llacio'r Gofynion Adrodd mewn Ysgolion (Cymru) (Coronafeirws) 2020 (**y Rheoliadau hyn**) yn dod â'r newidiadau deddfwriaethol angenrheidiol i rym er mwyn:

- diwygio Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol Llywodraethwyr Ysgolion (Cymru) 2011;
- diwygio Rheoliadau Adroddiad Pennaeth i Rieni a Disgyblion sy'n Oedolion (Cymru) 2011;
- diwygio Rheoliadau Gwybodaeth Ysgolion (Cymru) 2011;
- dirymu Rheoliadau Perfformiad Ysgol a Thargedau Absenoldeb (Cymru) 2011; a
- diwygio Rheoliadau Gwybodaeth am Berfformiad Ysgolion (Cymru) 2011.

Diben y rheoliadau hyn, a'r effaith y bwriedir iddynt ei chael, yw lleihau'r faich ar ysgolion, awdurdodau lleol a chyrrff llywodraethu yng Nghymru. Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod ei bod yn bosibl na fydd ysgolion, awdurdodau lleol a chyrrff llywodraethu ddim yn gallu cydymffurfio â gofynion adrodd statudol penodol. Gall y gofynion hynny osod baich weinyddol anghymesur ar ysgwyddau'r rhai sy'n gyfrifol.

Cafodd rhanddeiliaid wybod am y newidiadau deddfwriaethol ym mis Mai, a chynhaliwyd ymgynghoriad dair wythnos o hyd ar y newidiadau hyn rhwng 22 Mehefin a 10 Gorffennaf 2020.

Gweithdrefn

Negyddol.

Materion technegol: craffu

Cafodd y pwynt a ganlyn ei nodi fel pwynt i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn:

Rheol Sefydlog 21.2(iv) - ei bod yn ymddangos bod iddo effaith ôl-weithredol lle nad yw'r deddfiad sy'n ei awdurdodi yn rhoi awdurdod pendant ar gyfer hyn

1. Mae Rheoliad 6 o Rheoliadau Gwybodaeth am Berfformiad Ysgolion (Cymru) 2011 (**y Rheoliadau Gwybodaeth am Berfformiad**) yn nodi bod yn rhaid i awdurdod lleol gyflwyno i Weinidogion Cymru y wybodaeth a ragnodir yn y Rheoliadau Gwybodaeth am Berfformiad heb fod yn hwyrach nag 20 diwrnod cyn diwedd pob tymor yr haf. Nid oes dyddiad cau cyfatebol wedi'i nodi ar gyfer cydymffurfio â'r dyletswyddau yn rheoliadau 5 ac 8 o'r Rheoliadau Gwybodaeth am Berfformiad.

Oherwydd bod tymor yr haf bellach wedi dod i ben, ymddengys mai effaith datgymhwyso rheoliad 6 mewn perthynas â'r flwyddyn ysgol 2019-20 yw rhyddhau awdurdodau lleol sydd heb gydymffurfio â'u dyletswydd rhag ymddwyn yn groes i'r ddyletswydd honno. Ymddengys bod yr effaith hon yn ôl-weithredol oherwydd mae'r dyddiad cau ar gyfer cyflwyno gwybodaeth gan awdurdodau lleol i Weinidogion Cymru eisoes wedi mynd heibio.

Rhinweddau: craffu

Nodwyd y pedwar pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

2. Yn nhroednodyn (1), ar dudalen 4 o'r Rheoliadau hyn, sy'n trafod Deddf Addysg 1996, dylai'r cyfeiriad at "*gan Atodlen 30 a pharagraff 67 o Atodlen 31*" gyfeirio at "*gan baragraff 67 o Atodlen 30 ac Atodlen 31*" yn lle. Mae'r un camgymeriad yn ymddangos yn fersiwn Saesneg y Rheoliadau hyn – hynny yw, dylai "*by Schedule 30 and paragraph 67 of Schedule 31 to the Schools Standards and Framework Act 1998*" gyfeirio at "*by paragraph 67 of Schedule 30 and Schedule 30*" yn lle.

3. Yn nhroednodyn (4), ar dudalen 5 o'r Rheoliadau hyn, sy'n trafod Deddf Addysg 2002, dywedir y caiff adran 210(7) o Ddeddf 2002 ei diwygio gan adran 21(1)(3)(c)(i) o Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008. Nid yw adran 21(1)(3)(c)(i) yn bodoli – mae'n ymddangos i'r Pwyllgor y dylai'r cyfeiriad fod at adran 21(1) a (3)(c)(i). Mae'r un camgymeriad yn ymddangos yn fersiwn Saesneg y Rheoliadau hyn – hynny yw, dylai "*section 21(1)(3)(c)(i)*" gyfeirio at "*section 21(1) and (3)(c)(i)*" yn lle.

4. Mae'r Memorandwm Esboniadol yn nodi y cafodd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ynghylch cynnal Asesiadau o'r Effaith Rheoleiddiol ei ystyried mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. Er bod y Memorandwm Esboniadol yn nodi bod yn rhaid rhoi'r Rheoliadau hyn yn eu lle yn gyflym, mae'r Memorandwm Esboniadol hefyd yn nodi ym mrawddeg gyntaf paragraff 18 nad ystyrir ei bod yn angenrheidiol cynnal Asesiad o'r Effaith Rheoleiddiol "*oherwydd y costau a'r manteision tebygol o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn*". Nid yw'r ail sail honno yn eithriad a gydnabyddir gan Gôd Gweinidogion Cymru, er bod yr angen i roi Rheoliadau yn eu lle yn gyflym yn eithriad.

Rheol Sefydlog 21.3(v) - nad yw'n gwireddu ei amcanion polisi yn berffaith

5. O dan Reoliadau Adroddiadau Blynyddol Llywodraethwyr Ysgolion (Cymru) 2011 (**y Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol**), mae'n ofynnol i gorff llywodraethu ysgol sicrhau bod rhieni a chyflogeion yn cael copi (am ddim) o adroddiad y llywodraethwyr. Mae Rheoliad 5(2) o'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol yn datgymhwysu'r ddyletswydd hon lle bo'r corff llywodraethu yn cymryd camau rhesymol ymarferol i sicrhau bod copi o wybodaeth benodol yn yr adroddiad, gan gynnwys y wybodaeth sy'n ofynnol yn ôl paragraffau 6 a 7 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol, yn cael ei ddarparu am ddim yn lle.

Mae gweithredu rheoliad 5(2) o'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol felly'n ei wneud yn ofynnol i gorff llywodraethu ddarparu'r wybodaeth a ragnodir gan baragraffau 6 a 7 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol os oedd y corff yn dymuno dibynnu ar reoliad 5(2), er na fyddai'r wybodaeth honno am y flwyddyn ysgol 2019-20 wedi'i chynnwys yn adroddiad y llywodraethwyr.

Y goblygiadau yn sgil gadael yr Undeb Ewropeaidd

Ni nodir unrhyw oblygiadau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Ymateb y Llywodraeth

Pwynt Craffu Technegol

1. Nid yw Llywodraeth Cymru yn cytuno bod y ddarpariaeth yn cael effaith gyfreithiol ôl-weithredol. Darpariaeth ôl-weithredol yw unrhyw ddarpariaeth sy'n newid y gyfraith berthnasol fel ei bod yn cael effaith o adeg cyn y daw'r ddarpariaeth honno i rym. Mae'n cael effaith ar weithredoedd a wneir neu hawliau a gaffaelir cyn y daw'r ddeddfwriaeth honno i rym neu mae'n creu neu'n newid canlyniadau cyfreithiol o ran gweithredoedd neu ddigwyddiadau'r gorffennol. Mae'r ddyletswydd yn rheoliad 6 o'r Rheoliadau Gwybodaeth am Berfformiad yn codi 20 niwrnod cyn diwedd tymor yr haf. Nid yw Rheoliadau Llacio'r Gofynion Adrodd mewn Ysgolion (Cymru) (Coronafeirws) 2020 ("Rheoliadau 2020") yn effeithio ar y ddyletswydd honno ar gyfer y flwyddyn ysgol 2019/20. Mewn geiriau eraill, rhaid cyflawni'r ddyletswydd honno cyn y daw'r Rheoliadau i rym ar 7 Awst. Ni waeth a wnaed Rheoliadau 2020, ni fyddai unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol i ddarparu'r data ar gyfer y flwyddyn ysgol 2019/20 ar ôl iddynt ddod i rym. Nid yw Llywodraeth Cymru yn ystyried bod effaith y ddarpariaeth yr adroddir amdani yn ôl-weithredol yn fwriadol nac yn anfwriadol. Mae Rheoliadau 2020 yn rhwystro'r data o'r flwyddyn ysgol 2019/20 rhag cael eu cyhoeddi mewn blynyddoedd ysgol yn y dyfodol yn unol â rheoliad 6 o'r Rheoliadau Gwybodaeth am Berfformiad ond nid yw hynny'n ôl-weithredol. Y bwriad oedd na ddylai Rheoliadau 2020 ei gwneud yn ofynnol adrodd am ddata ysgolion ar gyfer 2019/20 yn y flwyddyn ysgol 2019/20 ond gosodwyd y Rheoliadau yn rhy hwyr am hynny ac nid yw'n cael unrhyw effaith yn hynny o beth.

Pwynt Craffu ar Rinweddau

5. Mae Llywodraeth Cymru yn nodi'r pwynt adrodd ac yn cytuno y byddai diwygiad priodol i reoliad 5(2) i fynd i'r afael â'r cyfeiriad at baragraff 6 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol wedi bod yn gliriach. Er hynny, rydym yn ystyried bod rheoliad 2(1) o Reoliadau 2020 yn dal i gyflawni'r effaith gyfreithiol gywir. Mae'r wybodaeth a fyddai'n cael ei darparu yn unol â pharagraff 5(2) o'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol yn gopi o'r wybodaeth sy'n darparu'r sail ar gyfer yr adroddiad ei hun pan na fo'r adroddiad hwnnw yn cael ei ddarparu. Effaith rheoliad 2(1) o Reoliadau 2020 yw na fyddai'r wybodaeth ym mharagraffau 6 a 7 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol byth yn cael ei chynnwys mewn adroddiad o'r fath ac felly ni allai copïau o'r wybodaeth berthnasol a fyddai wedi bod yn sail i'r adroddiad gael eu darparu yn unol â rheoliad 5(2) o'r Rheoliadau Adroddiadau Blynyddol er gwaethaf hynny.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn gydag ymateb y Llywodraeth yn ei gyfarfod ar 3 Awst 2020 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.

Senedd Cymru

Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

—
Welsh Parliament

Legislation, Justice and Constitution Committee